

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felirás szerkesztő háborúban léta alatt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Bécsényi-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETESI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. | Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " | Egy hónapra 1 " 20

Megmozdult a félhold

Makó, október 31.

Az emberek lelken napok óta valami szorongó érzés állt. Talán mert megszoktuk már a döntően jó híreket, melyekben mostanság nem volt részünk, talán mert valami különös előérzet akadályozta meg a szabad lélegzést. Mindegy. Nem találtuk a helyünket a valaminek történnie kellett, hogy az egyensúlyunk helyre billenjen.

Megjött. Egy rövid, néhány soros távirat nyomán egyszerre észleltük, hogy a világ megváltozott. Szobunkban látványos diadal minden s bizonyos, hogy egy nagyobb szabású diadal híre nem érint bennünket oly kellemesen, mint az a bizonyosság, hogy a félhold megmozdult.

Nem hisszük, hogy akadjanak, akik ezt az akcióit lebecsülik. Nem hisszük, hogy akadjanak, akik a török támogatást lekicsinyelik. Nem hisszük pedig azért, mert sok elfogultság és még több tájékozatlanság kellene ahhoz, hogy bárki is Törökország képességeit csak annyira becsülje, amennyit az utolsó balkáni háború eredményei mutattak. Az a mérleg, ha nem is volt hamis, de az erők eloszlása szempontjából nem a valót tüntette fel.

Közvetlen a háború lezajlása után minden komolyabb oknyomozás nélkül megállapították az illetékesek, hogy Törökország veszedelmét idegenek segítették elő. Azok az idegenek tudnillik, akik hadseregének zömét alkották.

Ez a veszedelem azonban ugyancsak minden időre eloszlott Törökország felől. Ma már makulátlan a török sereg a hogy ez mit jelent, azt talán minden dicsőretnél ékebben hirdeti a történelem. A tizenhatodik és tizenhetedik század török diadalmát a hadviselés történetének legszebb lapjai lesznek mindenkor.

És ebben az ószinte ítéletünkben nem zavar meg a tény sem, hogy a török fegyverek élét számtalan-szor éreztük mi is hosszú évszázadok alatt.

Es mi úgy éreztük, hogy az a hadsereg, amely most van indulóban az orosz kolosszus ellen, a dicsőségek közül való. Úgy éreztük, hogy II. Mohamed szelme lebeg előtük a ez bátorítás, biztatja őket, hogy a nevükön nem régen esett csorbát kiköszöröljék. Úgy éreztük, hogy ez az Európából ugyancsak teljesen kizorított nép ismét — és ezáltal örökre — polgárjogot szerez magának a legcivilizáltabb földrészen való élére.

Úgy éreztük. És akárki megállás: az események hamar igazolnak bennünket.

Kitört az orosz-török háború.

Megütöközt az orosz-török flotta.

Az oroszok ellen viselt nagy háború.

Az utóbbi napokban egyre sürűbben jöttek a hírek arról, hogy Törökország és az általa közötti rendkívül röviden kiéleződtek az ellentétek. Napokkal ezelőtti érkező jelentések számoltak arra, hogy a legújabb incidens is elég a háború kitöréséhez. Most arról jött hír hogy Törökország s Oroszország között megkezdődött az ellenségeskedés. A törökök egyik cirkálója pénteken bombázta az oroszok Feodosia nevű városát, a „Hamidie” török cirkáló pedig megjelent Novoroszijka város előtt és megadára szóllotta föl.

Megkezdődött már a csata a török és orosz hajóhadak között is és az oroszok vereségével végződött. A törökök több orosz hajót elsüllyesztettek.

Törökország és az általa közötti levő ellentétek kiéleződése a mostani háborúval kezdődtek. A háború kitörése után Anglia megtagadta annak a két hadihajónak a kiadását, amelyet Törökország ott rendelt. Az angol és francia flotta állandóan a dardanellák körül cirkált és kísérletet tett az ottani forgalom megakadályozására. Ezt követte az orosz Fekete-tengeri flotta tüntetése, majd az angolok erőszakoskodása Egyiptomban. Törökországnak nagyon sok oka volt az ellenségeskedésre. A mai híradás szerint a háború kitörését megkezdhetnek lehet tekinteni. Ez pedig a mai világháborúnak egy újabb, nagyjelentőségű jelezését jelenti. A török-orosz háború kitörését bizonyára nyomon követi több hadüzenet.

Mai híreink a következők:

HÁBORUNK AZ OROSZOKKAL.

Az oroszok északnyugati Galiciában.

Krakó, okt. 31.

A Nova Reforma hozza a következő jelentést: Amikor az oroszok megszállták Mielcy városát és környékét, Pavlikovszky polgármester és öccse, aki városi plébános, a városban maradtak

s minden esetben, ahol szükség volt rá, intervenáltak az orosz provizórikus hatóságoknál a lakosság érdekében. A foszlogalást az orosz katonai parancsnokok szigorúan megtiltották és nem is történt itt semmi oly kihágása az orosz hatóság részéről, mint általában Dembichen. A városban főleg lengyel légionáriusok iránt kutattak és Pajor János, a lengyel Szokol Egylet elnökét letartóztatták, azzal vádolván, hogy részt vett a légő megsemmisítésében. Egy Hermele Natáli nevű gazdag zsidó polgárra nagy hadiarcot róttak ki, hivalkozva arra, hogy ő ugyanily összeget adományozott a lengyel légiónak. Egynéhány ház és üzlet kárt szenvedett. Hasonló a helyzet, mint Mielcyben, a következő helyeken: Pizno, Brzostek, Ropczyve, Jaszió városokban, ahová csak kisebb kozákcsoportok lérték be. Kolbusz városának környékén kozákok fosztogattak. Tarnobrzeg, mely a két ellenséges íz közé esett, a bombáktól szenvedett egy kissé a a szélére be-tört oroszok jelzésül fölperzselték pár városzéli házat. A kozákok azután elűntek erről a vidékről.

Az oroszok kiűrtették Stari-Sambort.

Turka, okt. 31.

Október 28-án Turkán túl volt nagyobb ütközésünk az oroszokkal. Az ütközetben visszavetítettük az ellenséget, amely kénytelen volt visszavonulni. Ideérkezett megbízható jelentések szerint az orosz csapatok kivonultak Stary-Samborból. A vasut most már akadálytalanul közlekedik egészen Turkáig. Tovább azért nem mehet, mert az oroszok fölrobbantották a turkai vasúti hidat.

Hol van Dankl hadserege?

A kávéházi Conradok már rég elcsiratták Dankl hadseregét, annál érdekesebb tehát az a levél, melyet a hadsereg parancsnoka pecsétjével ellátva, egy kassai tartalékos segédorvos írt szüleihez és szőri-szóra így hangzik:

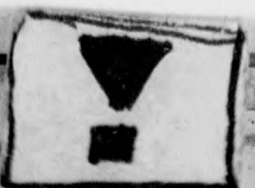
Drága jó Szüleim! Éjtél telé egy kibirlelt kastély konyhájában ülök, ahol Hilsfeldenbe rendezték be a sebészhelyet várom. Mellettem a szalmán legkedvesebb emberem, R. főhadnagy fekszik állított lábbal és bent a szobákban többben is heverésnek még. — Odkünn szakadályozul bõmbõl az ágyu s ropognak a fegyverek. A csapataink mostani állása annyira érdekes, hogy az én hiányos stratégiai ismeretem mellett is fölkelni érdeklõdésemet. Három napja ugyanis, hogy nyomában vagyunk az ellenségnek és végre ma este értük el az utolsó fenyõerdõ szélét, ahonnan puskalõvérsnyire vagyunk az orosz határtól. Dankl ma délután 3 órakor átkelt hadseregével a Sanyólyon és ezzel ismét elérte az ellenség országát, ahonnan pár hét elõtt látszólag minden ok nélkül, szomorúan jöttünk vissza és lehorgasztott fejfel hagytuk ott a vértõl megáztatott csatateret. Az elõnyomulása híreire ismét kigyulltak a szemekben a lelkesedés örömtûzei és ismét fellobbant a reménység, hogy ennek a sokat átélt hadseregnek, amelynek minden tagja végigszemlélte a visszavonulást szomorú óráit a gyõzelmek után, most ismét szabad diadalmos elõnyomulásról álmodnia. Holnap szûnnap van, addig azonban ki kell verni az ellenséget teljesen ebbõl a határvárosból, a határon is át kell õket õzni. Remélem, hogy reggelig sikerül ezt elérni, mert amint negyedóránként érkező jelentések mondják, egyre előre megyünk. Én azonban itt maradok.

A galíciai harcok.

Az északkeleti hadszíntéren tegnap nem voltak nagyobb harcok. Az utóbbi napokban az oroszoknak Turka vidékének irányában több ízben megkísérelt elõnyomulását sikeresen visszavertük. Höfer vezérõrnagy, a vezérkari fõnök helyettese.

Bécs, okt. 31.

Az orosz harciéren való helyzetet a mai napok behatóan magyarázzák. Az Orosz Lengyelországban eddig lezajlott események taktikai fõeredménye — írja a Fremdenblatt — legvilágosabban abban jut kifejezésre, hogy az ellenségnek jelentékenyen nagyobb és súlyosabb veszteségeket okoztunk, mint amikõket a szövetséges seregek szenvedtek. A Neues Wiener Tagblatt így ír: A német, osztrák és magyar seregeknek a Visztula vidékén történt új csoportosítás, melyõl döntõ ütközetre került volna sor, magasabb katonai és taktikai szempontok követelése szükségessé tette és mutatja azt a bõcs elõvigyázat, amellyel erõinkkel tájékozodnak.

HIREK A NYUGOTI HARCTÉRRŐL.

Német támadás az egész fronton.

Berlin, okt. 31.

Kerülő úton jelentik Bordeauxból: A „Matin” hírt ad róla, hogy a Havreből érkezett jelentések szerint a belgák az Yser mellékén kénytelenek voltak meghátrálni a németek támadása elől.

A németek offenzívája a Alsne mellett erősen érezteti hatását az Yser vidékén folyó harcokra.

A német hadvezetés szemléte az egész fronton rövid időközben meg akarja kezdeni a támadást, hogy így kiderüljön, hogy hol van a franciák megsebezhető pontja és szután ott átörje az ellenséges frontot.

Berlin, okt. 31.

A hágai „Tid” jelenti: A szövetségeseknek Dixmuidennél megerősített hadállásából most már csak romok maradtak. Az angolok és franciák hihetetlenül kemény védekezése után a németek győzelmet arattak.

Berlin, okt. 31.

Hétszázötven német katona megszállotta Tournhoutot.

Hannover, okt. 31.

A „Hannoversche Courier” jelenti Hágából: A legutóbbi jelentések szerint a németek nemcsak Dixmuidennél, hanem attól délre is átlettek az Yser csatornát. Dixmuidennél állítólag már több mint 20 000 ember megerősített állásokat foglalt el az Yser csatorna balpartján.

Genf, okt. 31.

A „Matin” jelenti Havreből, hogy a belgák tegnapielőtt az Yser mellett nagy vereséget szenvedtek és vissza kellett vonulniuk. A csata hír szerint borzalmasan heves volt.

Kopenhága, okt. 31.

A „Berlinske Tidende” haditudósítója jelenti: A németek az Ypres-csatornán való előnyomulása négy nap óta tart. Rousbrugge és Hondschote városokon át a Calais felé vezető úton német előcsapatok állanak.

Köln, okt. 31.

A „Kölnische Volkszeitung” jelenti: A mai angol hivatalos jelentés szerint tegnap egy német tengeralatti naszád kemény támadást intézett a Nieuport előtt tartózkodó angol flottilla ellen.

Berlin, okt. 31.

Párisból jelentik Krisztianán át, hogy öt francia torpedóhajtó az angol flottával együtt bombázta a német lobbizáróját. Az egyik torpedóhajtó, amely tízcentiméteres ágyúval van felszerelve, öt kilométernyi távolságból lött a németekre. A Nieuport mellett tiközött állítólag rettenetesebb minden eddigienél. Városokat és hidakat elfoglaltak és visszafoglaltak nyolcszor egymásután. Nehéz tűzárségi harcok folytak hihetetlenül nagy veszteségek mellett. A németek holttestek dombjaira keresztül mindig újabb és újabb csapatokat küldenek a harcokba.

Reims bombázása.

Rotterdam, okt. 31.

A Times levelezője jelenti: A Reimsből menekülő előadás szerint a bombázás rettenetes károkat okozott a városban. Hat-hétszáz lakost öltek meg a gránátok és sokat súlyosan megsebesítettek. A német ágyútűz háromszáz épületet rombadöntött, másfélszázat pedig teljesen elhamvasztott. Alaposan megrongálódtak a székesegyházon kívüli a középületek is. A százízezer főnyi lakosságból mindössze negyvenezer maradtak a városban, a többiek elmenekültek. Az előbbieknél napokon éltek a pincékben, a legnagyobb nélküözések közepette.

Egy Zeppelin ismét bombázza Párist.

Páris izgalomban élő népét ismét rettegetésbe hozta egy Zeppelin léghajó féltelmes teste, mely szerdán uszott át a francia főváros felett a bombákat dobott le. A bombák meglehetősen jelentékeny pusztítást vittek véghez. A francia aviatikusok ez alkalommal is lába próbálkoztak meg földözbe vetni a németek csodás légi művét, az sértetlenül tért vissza utjáról.

Berlin: A Frankfurter Zeitung jelenti: Páris felett szerdán ismét megjelent egy Zeppelin német léghajó, mely hat bombát dobott le a francia fővárosra. Három bomba nagyobb kárt okozott az épületekben, nyolc embert megölt és többet megsebesített. A francia aviatikusok földözbe vettek a léghajót, a melyben azonban nem tudtak kárt tenni a így sértetlenül tért vissza állomására.

SZERB HARCTÉR ESEMÉNYEI.

Németország dreadnaughtot ajándékozott Törökországnak.

Budapest, okt. 31.

Budapesti tudósítónk a sajtóbizottság engedélyével táviratozza: Berlinből jelentik: A „Fergol” Dreadnaughtot, amelyet Görögország rendelt a hamburgi hajógyárban, nem adták ki Görögországnak, mert Görögország nem tett nyilatkozatot, hogy nem harcol Németország ellen. Németország a csatahajót Törökországnak ajándékozta.

Enver pasa nyilatkozata.

Konstantinápoly, okt. 31.

Enver pasa török hadügyminiszter egy újságíró előtt a török hadihajók Fekete-tengeri akciója előtt a helyszínről így nyilatkozott: — Törökország semlegeségi kijelentése és hivatalosan ezt tudni is adja a hatalmaknak. Törökország békés állam és nem vágyódik háboru után. A természete

és parancsolja azonban, hogyha minden állam fegyverben áll, akkor Törökországnak is fegyverkeznie kell. Ez nem provokatív, hanem preventív szükségesség. A Dardanellákat illetőleg nem változtatunk álláspontunkon és ugyanugy járunk el, mint eddig mindig, a mikor erősen fegyverben állottunk. A Dardanellák semlegesek és őrzésük Törökország feladata. E feladatot csak úgy lehetett alkerrel megoldani, hogy elzárjuk a tengerszorosot. Senki ez ellen eddig nem tiltakozott.

Törökország eddig meglehetősen idegen uralom alatt volt, ezért történt, hogy a kapitulációkat megszüntettük. Ezek eddig lehetetlenek tették, hogy Törökország urnak érezhesse magát saját országában. Ez ellen ugyan néhány állam kifogást tett, de mi magyarázatot adtunk. Ezentúl Törökország török akar maradni és úgy a bel, mint a külpolitikát ez fogja irányítani. Többet nem lehet mondanom.

Az oroszok és angolok menekülnek Konstantinápolyból.

Konstantinápoly, okt. 31.

Giers orosz követ felhívta a Konstantinápolyban tartózkodó oroszokat, hogy hagyják el a török fővárost. Az orosz állampolgárok felháborulással fogadták a felhívást. A Szentan Valida-kid környéke, ahol az orosz hajók kikötőhelye van, hangos volt az orosz szótól és fény, hogy a menekülés nem is egészen indokolatlan. Az utca közönsége felháborodással várta be az orosz feliratos bollokat és a Kabricatanon levő konzulátust egy reggel az a meglepetés érte, hogy lezsedték róla az orosz címerét.

Az angol követ, Mellsbb saját családját is hazaküldte és személyzetének utagjait is távozásra szólította fel.

A török flotta a Fekete tengeren.

Frankfurtból jelentik azt a kétségtelenül rendkívül érdekes és fontos hírt, hogy az egész török flotta kifutott a Fekete tengerre. Ez a mozdulat nyilvánvalóan összefügg Törökország készülődésével.

Fontos tanácskozások a portán.

Konstantinápolyból táviratozzák: A portá a nagyvezér elnökelete alatt a késő délutáni órákban rendkívül misisztériánusra áll össze. A minisztertanácsnak nagy fontosságot tulajdonítanak.

A Dronec elsülyesztése.

Budapesti tudósítónk a sajtóbizottság engedélyével táviratozza: Bukarestből jelentik: A török hajóraj elsülyesztette a Dronec nevű orosz állomáshajót.

A szerbek beismerik boszniai vereségüket.

Bukarest, okt. 31.

Míg a nist és cetinjei jelentések eddig naponta az osztrák és magyar csapatokon aratott győzelmekről szóltak, a szerb kormány egy hivatalos közleményében beismeri most a Boszniában szenvedett leveretést. A közlemény azt állítja, hogy az osztrákok hatalmas túlerőben voltak. Egy ily számbeli fölény elől, így szól a hivatalos beismerés, a montenegróknak és a szerb csapatoknak vissza kellett vonulniuk, mivel hogy a fő stratégiai célt, amelyet, maguk elé tűztek, sohasem tévesztették szem elől. Ez a cél pedig az volt: az ellenséget nyugtalanítani, kitérészteni, gyengíteni.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Maptár: November. 1. Vasárnap Róm, kath. D. 22. Mind. Protestáns D. 122. Görög orosz október 19 E. 21. Joel p. Nap kel 6 óra 43 perckor nyugszik 4 óra 42 perckor.

Időjárás. Lényegtelen hőváltozás és elvélve, inkább csak délen megkeletem, csapadékkal. Sürgönyprognozis: hűvös, délen, keleten elvélve csapadék Déli hőmérséklet: 10 fok.

— Markovics Manó dr. főispánunk megsebesült Részletesen megírta azt, hogy Markovics Manó dr. Csánádvarmegye főispánja látva a magyar haza veszedelmét, fölcserélte nyugodalmas állását és mint katona ezredéhez vonult be. Ezzel kapcsolatosan budapesti levelezőink közül voltunk ma, hogy Markovics csanádi főispán tartalékos huszártörzsdnagy északi harterrsindult uközben egyik vasútállomáson ismeretlen tettes rálölt baicombján megsebesült sérülése nem veszélyes néhány hét alatt felgyógyul.

— A katonák karácsonya. A mi boldogságunkért küzdő katonák karácsonyi ünnepének fényesebb tétele érdekében országsszerte mozgalom indult meg, mely nem mulik el nálunk sem nyomtalanul. A katonák karácsonyi ajándékára ma lapunk szerkesztőségében a következők adakoztak: Baranyi Ferencné 1, Vigh Jánosné 1, Varga Antalné 1, Stefanovics Vladimírné 220, Ács Károlyné 1, Joó Péter 1, N. N. 20 koronát, Kendrusz Józsefné 40, özv. Kendrusz Jánosné 60, Varga Jánosné 40, Erdélyi Józsefné 40 fillért.

— A függetlenségi párt kegyelete. Az országos függetlenségi és 48-as párt alakult napján évről évre kegyelettel adózik nagyjai emlékének. Vasárnap délelőtt a függetlenségi párt tagjai testületileg kizarándokolnak a temetőbe és ott a párt szónokai beszédek kíséretében koszorút helyeznek Kossuth Lajos, Batthyány Lajos gróf, Irányi Dániel és az Idés előző, Kossuth Ferencnek sírjára. Kossuth Lajos sírjánál Szabeny Antal, Batthyány Lajos gróf sírjánál Barabás Béla, Irányi Dániel sírjánál Jaczkó Pál és Kossuth Ferenc sírjánál Platihy György képviselő mond emlékbeszédet.

— Az izraelita egyházból. A makói izraelita hitközség képviselőtestülete holnap, vasárnap Dózsa Sámuel dr. elnökelete alatt közgyűlést tart, melyen a jövő évi

költségvetést tárgyalják, továbbá a folyó évben megjelent hithűzéségi válszázásokat készítik.

— Tévesen felszámított vasuti fekbérek. Számos vasuti állomás — mint értesítik, — a vasuti üzletszabályzat 64. paragrafusa 1-ső bekezdése alapján átvett köldemények után a háboru tartama alatt 30 filléres fekbéret számított fel. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés gabona kereskedelmi szakosztályának javaslata folytán ebben az ügyben felterjesztéssel fordult a kormányhoz. Harkányi János báró kereskedelmi miniszter megállapította, hogy az említett esetben a fekbér csakugyan tévesen számított fel, ezért az érdekelt személyzetét a helyes eljárásra megfélemlően utasította és egyezersmind intézkedett aziránt is, hogy a helytelen felszámításból eredő fekbérelések a felek felszámítására visszafértessenek.

— A 23 évesek nem mennek szemlére. Ugy volt, hogy a 23 éveseket is össze fogják írni a katonasághoz. Mint értesítik, az összeírás elmaradt és pedig a legnap érkezett miniszteri utasítás értelmében. A 23 éveseket ugyanis allg néhány hónappal ezülett sorozták harmadszor, a népfőlkélt bemutató szemlének pedig elősorban az a célja, hogy a régebbi évfolyamok kerüljessen rostára, azok tehát, akik utolsó sorozásuk óta testben sokat fejlődtek és megerősödtek.

— A népfőlkélt családjainak segítése. A hadbavonultak családjaik segítségéről szóló törvény hatálya nem terjed ki azokra a katonákra, akik rendszer katonai szolgálatra vonultak be. Mivel azonban a most behírt fiatal népfőlkélt között igen sok volt a családientartó és fegyveres szolgálatuk még sem teljesen szoros a rendszer katonaságával, a pénzügyi és hadügyi minisztérium illetékes körei a közeli napokban enklét tartanak, amelyen a most bevonult népfőlkélt családjaik segítése határozatként el. Ugyanezen az enklétben a bemutatásra kerülő régebbi népfőlkélt segítségéről is határoznak.

— Köszönet. Hozzám, mint az országos központi hírelszóvetkeztel megbizottijához a hadbavonultak részére a következő adományok érkeztek: Kecsk Irénke 1 hósapka, 1 térdmelegítő. Vankó Rozsika 2 pár csuklővédő. Antal Piroka 1 hósapka, Nagy Irénke 1 pár csuklővédő, 1 hasmelegítő. Zaiga Margitka 1 pár csuklővédő, 2 hasmelegítő, 1 térdmelegítő. Papp Kátika 2 pár csuklővédő. Dániel Ilonka 1 hósapka. Domsity Irénke 1 hósapka. Bauer Juliska 1 pár csuklővédő. Ösv. Cirbus Albertné 1 pár csuklővédő. Nagy Gy. I. Irénke 1 pár csuklővédő. Toksy Etelka 4 drb. hasmelegítő. Nacsá Ilonka 1 pár csuklővédő. Abendhseia Boriska 1 pár csuklővédő. 4 drb. hasmelegítő. Szentmiklósiné 2 pár csuklővédő, 1 hasmelegítő. Angster Jónóné 2 drb. hasmelegítő. Majszirovics Ferencné 1 hósapka, 2 hasmelegítő. Róth Gyuláné 2 hósapka. Papp Miklósné 1 és fél csomag pamut. Rankl Irénke és Gizuska 2 pár csuklővédő, 1 hósapka, 4 drb. hasmelegítő. A bevonultak nevében fogadják hálás köszönetemet. Makó. 1914. november 1. Pintér Miklós.

— A makói Uránia színházban vasárnap, november 1-én délután

től 4 és este fél 8 órai kezdettel vászonra kerülnek a legújabb háborus filmek és még számos érdekes kép, melyre felhívjuk a közönség figyelmét.

— Anyakönyvi hírek. Házasságot kötöttek: Tóth Sándor Vigh Máriával, Németh Péter Nagy Lidával.

— A hölgyvilág becses figyelmébe! Körutazásom alkalmával rövid ideig Makón, a „Korzó” Szálloda (Udvartan külön bejárattal) nagytermében folyó évi november 3-án, azaz kedden női ruha szabászati tanfolyamot újra nyitok. Ezen tanfolyam mar az egész országban híres. Szabászati mód szerint olyan könnyen fogható fel, hogy egy 12 éves leányka is képes hamar a női ruha szabászatot tökéletesen elsajátítani, ellenben felnőttek gyorsan elsajátítják az általam feltalált „Európa” című szabászati rendszerrel és az „Európa” című szabászati könyv szerint, mely törvényesen védve van. A tanfolyamon a következőket tanulják: 1. A pontos mértékvetel. 2. A szabás rajzát a legkisebb gyermekeknek ép oly pontosan, mint a felnőtteknek. 3. A derék kiszabását. 4. Mindenféle divatu szabászatot. 5. Costüm kabátot, halókabátot és matrözblouzt. 6. Ingblouzokat többfélet. 7. Mindenféle ujjrészeket. 8. Princess ruhákat, pongyolákat és mindenféle divatu szoknya alj szabásokat, a legújabb denevér blouzok szabását és ezeknek az összeállításait is. Tandij személyenként 15 korona. Tandijat nem kell előre fizetni. Tölem biztos sikerrel bárki is elsajátíthatja a női ruhaszabászat minden ágát, mért nemcsak a sima szabás minak kirajzolását tanítom, de ép ugy a ruha mintázását, valamint díszítését és összeállítását is teljes terjedelemben. Ha csak egy kis akarata van, ugy a ruha varrás tanulása is oktatásom által fölöslegesen tanórák: Délelött külön tanfolyam 10—11 ig. Déután 3-tól 4 ig. Szombat és vasárnap kivételével. Beiratkozni lehet a megbizott ügyvédnél, ki hasakhoz is eljár és a kezdők a fönt jelzett helyiségben, a jelzett tanórákon 5 korona ellenében megkapja azonnal a szükséges mértéket és rajzkönyvet, mely a tandíjból levonatik. Koch Ignác az „Európa” című szabászat feltalálója és egyedüli oktatója

MAKÓI URÁNIA SZÍNHÁZ

Vasárnap, 1914. évi november hó 1-én délután fél 4 és este fél 8 órai kezdettel vászonra kerül:

Legújabb háborus filmek!

Az utolsó dal.
Dráma 3 felvonásban.

Gyurka fogorvos.
Humoros.

Eclair hét.
Látványos.

Vera férjhez akar menni.
Kacagtató.

A világtalan.
Dráma.

Ilyen az élet.
Komikus.

Tisztelettel **Az igazgatóság.**

REGÉNY.

Egy világáros rejtelmei.

— (640)

86. fejezet.

Az eljegyzés.

Igen szép és remek műv nyakláncot látok a nyakán, gyémántokkal és rubinokkal ékesítve. Igen szép, antik és drága darab! Legegyen szives ezt a mal látogatásom emlékeztélére nekem átadni, illetőleg erre az ezüst tányérra tenni.

— Arcátlan! körögte a herceg szinte fuldokolva.

Szappanos fojtatá:

— Látom, naayszerű gyűrdk is vannak az ujján! Méltóztassék ezeket is ide letenni.

— Nos? Ön vonakodik? Ne kényszerítsen arra, hogy az udvariaságot olyasmivel cseréljem fel, ami önnek kevésbé tetszenék.

Mindjárt le is akarta venni a lárcot a nyakáról.

Morello megakarta őt taszítani.

— Szappanos erre nem éppen gyöngéd boxot adott az oldalába. A herceg elsápadt és megtántorodott. A következő percben a herceg ériektárgyail mar ott voltak az ezüst tálcán.

Szappanos a tárcáját, mely duzzadt az ezreseklől, bámulatos módo kihalászta.

A tárca tartalmát — százezer lirát menyasazonyi ajándéknak szánta arája számára a herceg — most ez is a banditák kezébe került.

A féjaldmat, mit az oldalbox okozott neki, feledve, Szappanosra akarta magát vetni, a banditák egyike azonban hátróló vállon ragadta s lenyomta a székre.

Ezalatt Szappanos tovább ment tányérozni.

Egy olasz herceg mégia megsokealta a dolgot s az egyik banditára rávetve magát, kihararta csavarni kezéből a fegyvert.

De bezzeg megjártá.

Két három bandita rögtön rávetette magát s a puskatussal ártalmatlanná tették.

Eznek látásra iriozatos félelem fogott el mindenkit.

A nyöngébb idegzeltü hölgyek ájuloztak és mindenki szelott drágaságait és pénzét a tálcára tenni, mely kétszer, háromszor is megtelt.

Szappanos ilyenkor a tartalmát zsákba öntötte, melyet a banditák egyike köpenye alatt tartott.

Tányérozás közben a bibornokhoz is elért.

Alázattal meghajlotta magát s így szólt:

— Eminenciád, végtelenül boldognak fogom magamat érezni, ha a gyémántokkal kirakott ararykeresztet láncostól és ezt a ritkasépségü löpöpi gyárút, melyet gyűrdk ujján hord, emlékül nekem adná és erre a tálcára letenné. Beszedem!

Alázatos vigyorgással, mint ahogy a tányérozó cigány muzikusok szokták tenni, tartotta a tányérát a löpöpi elé.

A bibornok telovázolt egy percig. Szappanos erre kiegyenesítette magát a villámli szemét az agz egyháztőre vetette.

— Monsignore! kiáltá, volt alkalma láthatni, hogy mit szoktunk tenni ellenszegülés esetében...

(Folyt. köv.)

Nyilttér. *)

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jó barátok, szomszédok, kik felejtetelen kis fiunknak

Pistikának

végtesztességtételenöl megjelentek és ezáltal féjaldmatukat enyhíteni igyekeztek, fogadják ez uton hálás köszönetünket.

Makó, 1914. okt. 31.

Torma Imre és neje Gyüge Erzsébet.

Házeldadás.

Martonosi Antal és az örökösök eladják a Desewffy tór 25 sz. alatt levő házukat. Értékeznit lehet a fenti szám alatt az örökösökkel.

Egy szobás

garzon lakás

előszobával, vilanyvilágítással, kis verandával KIADÓ.

Cim a kiadóhivatalban.

A Zeitler-gőzmalomban szénsalak kapható.

A durvább szénsalak ára kocsinként 2 korona, finomabb 3 " "

Elismert legjobb mótörök!

Világhírü eredeti „Körting”

Diesel motorok

Szivógáz

és benzinmótörök. ::

Csöplögarnitörök benzin- és nyersolajlokomobillal. Benzines magánjárók.

Meglepő ujdonság!

Nyersolajmótörök keresztfejvezetőkkel.

Gellért Ignác és Társa mérnöki iroda

Budapest, V. Koháry-utca 4. szám.

Saját érdeklöben körjenti Italiani árajánlatot

Legmesszebbmenő jótállás!

Kedvező fizetési feltételek!

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, májfolt, arc- és kézvörösség és mindenféle bőrtisztálanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijítő szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijítő 1 korona. Ezen piperezerek több kiállításos érmékkel lettek kiállítva.

Kiadó lakás

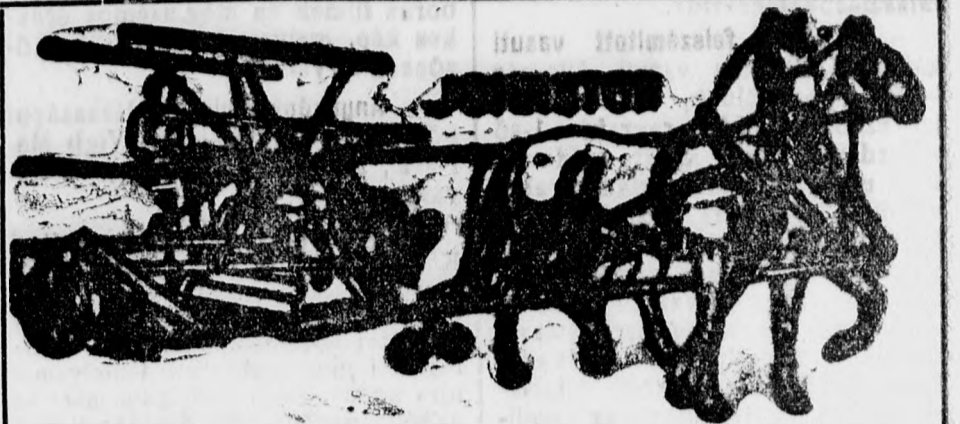
Megyeház utca 11/b szám alatti ház azonnal bérbeadó. Értekezhetni Fekete Jánosnál Hosszu, utca 917 sz. a., vagy Dr. Kozma János ügyvéd irodájában.

Kiadó uri lakás.

Szent-István tér 2. szám alatti 3 nagy utcai, 2 udvari szoba azonnal kiadó. Szent-István tér 3. számú saját házámnál 2 padolt szobából és konyhából álló udvari lakás november 1-ére kiadó. Bővebb felvilágosítás nyerhető:

JENEI SZÉKELY LAJOS

gyógyszerésznél, Szent-István téri gyógyszerész-tár. Telefon 127.

Értesítés! Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy Szt. János-tér 20. sz. a. (saját házámban) **gazdasági gépraktáramban** a legújabb modellű **JOHNSTON** - eredeti - kévekötős aratógépek már megérkeztek és azokat a legolcsóbb árban bocsátom nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300 gazdánál működnek, azok legnagyobb megelégedésére, ami fényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának, agyszintén már megérkeztek a legújabb négyzetes kukorica ültetők is. - Ugy az aratógépek, mint a kukorica ültető gépek állandóan teljesen felszerelve vannak raktáron. Fontos még az, hogy aratógépek részei nálam egész éven át kaphatók. A legsürgősebb munkaidőben sem történik az aratásnál fennakadás. - Raktáron tartok kitűnő Sisal-féle kévekötő zsineget, elsőrendű gépolajat, Bacher-féle ekéket amerikai tükörcél kormányossal, Imperátor mátrágya és magvető gépeket, saját találmányu vessző utánzatu vas-pálcás boronákat, répa és szecsakavágókat. - Együttel bátorodom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gépekkel és szerzőmökkel felszerelt gépjavitó műhelyemre, ahol mindennemű javításokat a legszakoszerűbben, jutányos áron készítek autogén hegesztő géppel a legkomplikáltabb munkákat végzem. - Vizvezeték és fürdők teljes berendezését jutányos áron vállalom. - Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szent János-tér 20. ujszám. Saját készítésű szabadalmazott hagymakapak állandóan raktáron. Részletfizetési kedvezmények. Telefon szám 126.

Háboruban levőknek

küldött csomagból ki ne feledjen egy üveg

BOROLIN nevű sósborszesz háziszert,

mely hamarosan megszünteti a szeggalások és szurásokban szenvedők fájdalmait és új erőt ad a kimerült testnek. - Ára 1-20, 2 és 2-50 korona.

Készíti Borovszky K., Bpest, II. Margitrapart 47. Makón kapható Popper Gyula drogeriájában, főtérr.

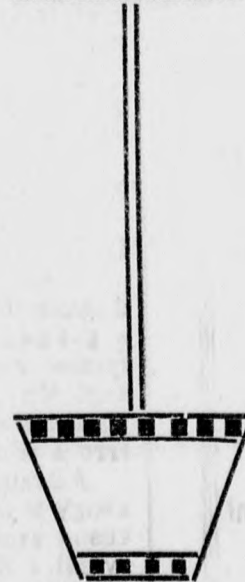
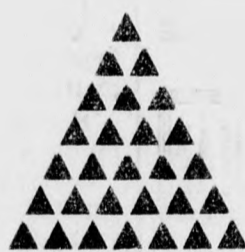
MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

::: KÖNYVNYOMDA :::

: LAPKIADÓ VÁLLALAT :

Elvállal:

- Eljegyzési kártyák,
- Meghívók,
- Üzleti könyvek,
- Számlák,
- Levélpapírok,
- Borítékok,
- Névjegyek,
- Könyvek, folyóiratok,
- Gyászlapok és
- Falragaszok előállítását.

A

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG a vármegye legelterjedtebb x x x x napilapja. x x x x

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben, házhoz hozva:
Egész évre . . . 7 korona.
Fél " . . . 3 K. 50 F.
Egy óra 60 fill.
Vidékre, postán küldve:
Egész évre . . . 14 kor.
Fél " . . . 7 "
Negyed " . . . 3 50 f.
Egy óra 1 kor. 20 fill.

Hirdetéseket felvesz a o o o kiadóhivatal o o o

Telefon szám 124.

Telefon szám 124.

